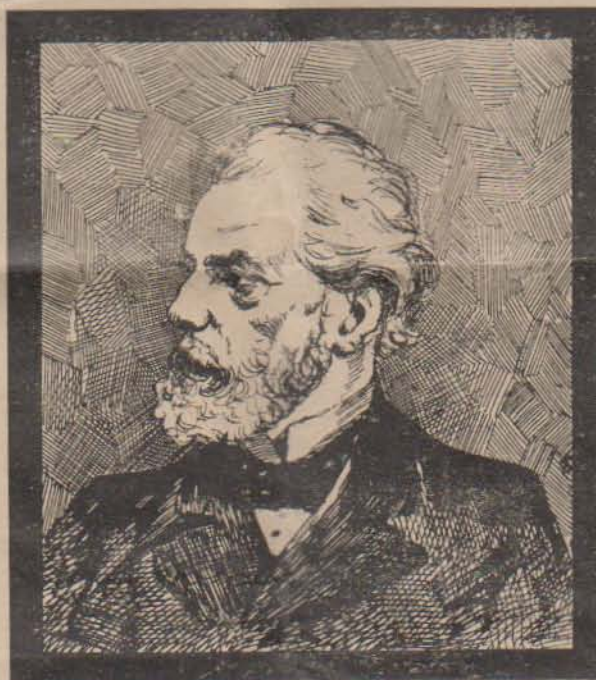

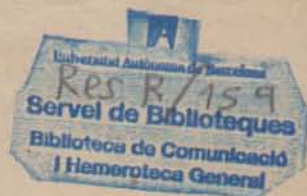
LO TEATRO REGIONAL

..... SETMANARI CATALÀ

CATALANS IL LUSTRES

Victor Balaguer

Regalo d'aquest número: Primer folletí de Vermouth Matrimonial

y últim de LA NEBODA

20 Cèntims.

En Víctor Balaguer

Am la mort de D. Víctor Balaguer, acaescuda la setmana passada a Madrid, ahont, desde alguns anys ensà, hi tenia fixada sa residència, la Literatura catalana ha perdut un dels genis que més gloria li han donat.

El *Trovador de Montserrat*, nasqué l'any 1824, a Barcelona, segons uns, y a Sabadell, segons altres.

Als 14 anys d'edat es diu que ja va escriure son drama castellà *Pepino el Jorobado*, que sigui estrenat al *Liceo*, y en quin ja s'hi entreveyan condicions literaries y escénicas que feyan abrigar afalagadoras esperansas respecte al pervindre d'aquell jove que més tart havia d'esser frenèticament aplaudit al teatro am sas obras *D. Juan de Sarrallonga*, *Las Esposallas de la morta*, *El guant del Degollat*, y moltíssimas d'altres.

Una mostra dels seus treballs, es la poesia que avuy publicuem amb el títol de *Las cinch diadas del amor*, primera que 'ns ha vingut a mà de las numerosas qu'ell havia escrit, pro hermosa com totes las demés de la seva col·lecció.

¡Descansi en pau qui en vida tan va saber enaltir a Catalunya!

....Crónica....

TEATRO LÍRICH CATALÁ (TÍVOLI)

En ma revista anterior, s'escaparen algunas erradas d'impremta que crech convenient rectificar.

Deya jo en la esmentada revista, que l'argument de «Les Caramelles» se presentava *encongit*, y en lo periódich aparegué *incógnit*. A continuació se 'm feya dir «desempenyant lo essencial» havent jo escrit «descuydant lo essencial» y mes avall se llegia «un cop *pres* ab acert» devent dir «un cop *fosos*, etc.»

Feta aquesta rectificació, entraré en materia,

Per mes que ja en nostre número passat nos ocuparem de l'estreno de la opereta idíllica «Cors joves», com siga qu'alguns periódichs han posat certs reparos a la esmentada obra per lo que 's refereix a sa originalitat, y nosaltres no som de la seva opinió, dedicaré algunas paraulas mes a la producció de referència.

S'ha dit qu'existeixen marcats punts de contacte entre «Cors joves» y altres obras escénicas, deduhint de tal semblansa, que la citada opereta es d'escàs mérit.

Nosaltres, acérrims enemichs dels plagiaris, dels que copian sense transformar, sense mirar l'assumpto baix un nou aspecte, opiném que tots quants han volgut regatejar importancia a «Cors joves» per son paregut ab altres obras, no han estat en lo just, perque no existeix el plagi en dita composició escénica.

Apart de la casi impossibilitat de inventar un argument completament nou, quan se comptan per milers las obras teatrals, lo qual pot servir sempre de disculpa als qu'han arribat a última hora al temple de Talia, deu disculparse també a un autor per la elecció d'un argument gastat, quan, com lo Sr. Jordá, l'ha sentit d'una manera nova y l'ha desarrotllat donant mostra d'una apreciable destresa dramática.

Sabém de sobra, que l'assumpto basat en el retorn del jove enamorat que veu mortas sas ilusions al trobar a sa aymada casada ja ó enamorada d'un altre home, ha sigut tractat per altres autors; pero no tots han tingut la fortuna de donarli vida escénica exuberant y harmónica, com l'autor del llibre «Cors joves».

En l'obra que 'ns ocupa, l'acció, ls caràcters y l'llenguatge están cuydats: una acció que guarda las degudas proporcions y quin interés es creixent, uns caràcters transparents, clars, senzills, y un llenguatge llís, natural, sense enfargaments retórichs...

Aqueixa obra es ben construïda y adornada ab gust exquisit.

Algun periódich ha dit que resultava mansa, y sens dupte, no haurá volgut referirse a la acció, que es a totes llums progressiva, y sí sols als personatjes, de extremada senzillesa; pero s'ha d'advertir que l'autor ha volgut revestirlos de caràcter idíllich y potser l'excés de vehemencia, de tumultuosa passió, no s'haria avingut ab un desenllas com el de «Cors joves» que no

tè altre objecte que proporcionar una sossegada emoció estètica.

Aquest es el nostre criteri.

«La reina del cor» de l' Iglesias, es una sarsuela qu'ab tot y esser incompleta, 'ns agrada,

Mirada baix el punt de vista dels preceptes de l' art dramàtic (en lo que 's refereix á las parts en que ha de dividir-se 'l poema escénic) hauriam de condemnar-la sens remissió y trobar-la mes defectuosa encare que sa *equivocació* «Les Caramelles». Pero «Les Caramelles», es com un retrato de cos enter, ahont tot fos deficient: el cap, el cos y las extremitats; y «La reina del cor» pot compararse á una testa, transportada á la tela, fent primors de dibuix y excelencias de color. En «Les Caramelles», encare que vagament, s' hi troba principi, mitj y fi, y en «La reina del cor» sols hi ha principi (exposició); pero un principi de ma mestre, que, de correspondre á un' obra en tres actes seria una verdadera joya.

Pot deplorarse que 'l Sr. Iglesias no dongués mes extensió á sa producció darrerament estrenada; més s' ha de convenir en que á pesar d' esser incompleta, es hermosa, suggestiva, y logra atraure al auditori.

¿Y com nó, si conté dos personatjes (La Reina y en Tralla) sorpresos en sos aspectes més estètics; personatjes que per ells sols bastan per donar intensitat dramática al quadro?

Aquets dos tipos son humans, d' una expressió encantadora, y en mitj de sa aspresa, diuen bellesas, que 'ns demostran que sovint la gent del poble, quan la impulsa una passió noble, vessa per sa boca inesperats refinaments de l' esprit.

Quan en Tralla 'ns parla de sa filleta, trobant-li marcada semblansa á la *reina del seu cor*, porque va triar per' muller á una minyona parecuda en fesomia á la dona que va desayrarlo, y comparant-la á la cadenera, 'ls espectadors senten humitejarsels els ulls y un plaher intèns en son ànima. L' home aspre en apariencia, exteriorisa la delicadesa de sos sentiments... y sa figura ompla la escena.

Al mateix temps, la *Reina*, qui sempre ha estimat á n' en Tralla y la que, tal volta mal aconsellada per sas amigas, va desayrarlo creyent apropiarsel mes, reconeix son error, y donant pas al foc de la passió, tant temps ama-

gat, se 'ns presenta enamorada, tendra, disposada á ser una carinyosa mare per' la filla del carreter, com si aquesta fos sa propia filla, com si l' enllàs d' en Tralla ab un' altra dona fos sols un somni en la vida de dos sers nascuts l' un per l' altre.

No cal insistir en la sublimitat dels esmentats personatjes.

Tenim de consignar sols, que 'ls demés caracters de l' obra, en sa esfera, ajudan á donar vida al quadro, així com las escenas dirigidas á pintar la típica festa de Sant Antoni Abad.

En quant á la música de la «Reina del cor» havem de dir no mes, que apart del pujat valor intrínsec que se li ha de reconeix, té 'l de la propietat, olvidat, sens causa justificada, per molts mestres catalans.

Aquella murga, ab totas sas discordancias, es d' un efecte sorprendent, y aquell vals final ab refistolaments de flautí, arrodoneix el quadro.

Res mes ridicul que fernes sentir una *marxa fúnebre*, quan la situació y la onomatopeya reclaman sons d' alegria y n' obstant en aquet defecte cauhen molts notables compositors d' aquesta terra.

En bon hora que 'l compositor vulgui demostrar-nos sa profunditat técnica, pero avants que tot deu procurar esser oportú.

¿Qué diriam del poeta que 'ns confongués un epigrama ab una elegia?...

Donchs, lo mateix pot dirse del músich que no sab establir distinció entre l' alegria y la tristesa.

Per lo que 's refereix á la companyia del Tívoli, hem de manifestar, que ja va entrant en caixa; tots els artistes que la forman revelan marcats desitjos d' interpretar ab fidelitat el nou género, y quan la voluntat hi es, ab una petita empena 's realisan miracles. ¡Avant, donchs!

COP DE PUNY.

Es viure sens estimar
lo viure sense patir
y per viure sens amar,
tant se valdría morir.

Voláu, mos somnis voláu,
aucells de ma aucelleria,
perdeuvos en lo cel blau,
ja us vindré á cercar un dia.

J. VERDAGUER, PBRE.

LA SETMANA FESTIVA

«Por fin se casa la Nieves...»

O... jeh, et demás...!

Segons diuen de Tortosa,
la *Cuca-fera* 's prepara,
y á Vilanova 'l mateix
es diu que fa la *Mulassa*.
S' amaneixen, igualment,
el gros *Drach* á Vilafraça,
el petit *Dracut* á Berga
y la *Patum* á Igualada.
Y 's don' com á cosa certa
qu' aquí també ja s' amanyan,
á Casa de la Ciutat,
els *Nanos*, *Gegants* y *Trampas*.

Are, molts preguntaran
de la manera més franca:
¿Per qué tals preparatius?
¿Quina festa s' ens atansa?...
¿Vindrà la *Repartidora*?...
Fora cosa massa rara.
¿Retorna La *Gloriosa*?...
Lo qu' es per are... ¡naraujas!
Un altre aconceixement
es lo que dona tanta ansia
á la gent... oficial

y als treballadors... de marras.
Y aquest aconceixement
ma boca per' vuy se 'l calla,
perque per dir segons què
hi tinch posadas mordassas.
Mes d' ell els hi darà noves
-si acás no hi ha cap *encuantra*-
un marrech que naixerá
d' aquí á cinquanta setmanas.

MELYOR.

.. Pansofía ..

Pitágoras

En el penúltim article publicat en aquesta Secció amb el títol *ELS RELLOTGES anomenem el gran filósof*. Pitágoras y citem la seva obra mestra: *La Ciencia Sagrada dels Números*.

En el present treball ens proposém donar una síntesis d' aquesta gran obra y una breu biografia del seu il·lustre autor.

Pitágoras, fill d' un escultor que l' història no anomena, va néixer durant l' olimpíada 68 (400 anys abans de Jesucrist) en Samos, l' hermosa illa del mar Egeu.

Deixeble del savi Thales y amic íntim de Primènides de Creta, va obtenir una educació intel·lectual brillantíssima.

Quan emprengué sos viatges, pera completar sos estudis, tenia apenas vint anys, y son caudal de coneixements era tant gran y de tanta valúia, que á tot arreu ahont se presentava causava admiració profunda, obtenint, per sos mérits, l' amistat de quants filósofs y artistes trobava en son camí.

De sos viatges per la Persia n' aprengué las lluminosas idees del Mazdeisme, religió científic-relligiosa (més ben dit, *Magia*) que fundá Zoroastre (Zarathustra) y quals creencias foren ben acullidas pels aris occidentals ó Iranis.

En Egipte permanesqué molts anys durant el regnat d' Amasis, el qual va recomenar-lo als sacerdots d' Osiris. En el temple de aquets fou ahont se l' iniciá en els misteris de la Ciencia Sagrada ó Magia Superior.

Després de molts anys de permaneixement entre 'ls savis egipcis volgué tornar á sa patria estimada, á Samos, ahont se proposava obrir una cátedra al objecte d' instruir als seus benivolguts compatriotas. Tant bella idea no la va poguer realisar per estar sa patria baix el terrible jou del tirá Policrata. Desitjós d' escampar la llum de sa privilegiada inteligencia, no tingué més remey que buscar un altre lloch més propici, y aquest lloch més propici, y aquest lloch fou Cretona. En aquesta hermosa ciutat erigí una cátedra de *Filosofia* (paraula per ell inventada) en la casa del famós atleta Miló.

En aquesta hi ensenyava Pitágoras l' *ética* que havia après dels Aris y dels Caldeus, la *lógica dels números* (de la seva creació), que comprenia l' aritmética, la gematria (geometria) y la música, tres *ciencias* distintas fusionadas en una sola, las que constituíen la *Ciencia Sagrada dels Números*, de quina obra ens proposém donarne alguns fragments. En aquesta s' hi desenrotllan las originalíssimas teorías de la transmigració de las ánimas (Metempsicosis), teorías que han sigut tractadas pels pensadors més profonds de totes las épocas, inclusivament la nostra.

La base científica del modern espiritisme descansa en las teorías de la metempsicosis pitagórica; y altre tant pod dirse de l' ultramoderna religió científica, cada dia més extesa y defensada pels novo-espiritualistas: la *Teosofia* (la Ciencia de Déu).

Wagner, que además de ser un artista genial era un pensador molt profund (y revolucionari en las dugas cosas), ha deixat escrita una obra trascendental que té moltíssima relació y punts de contacte essencials am la filosofia de Pitágoras. L' obra

del gran músich a que fem referencia porta per títol: *L' ànima de las cosas*.

El Beat Ramon Lluch escrigué un tractat d'*Ars Magna*, en el qual també hi té que veurer la doctrina pitagórica.

¿Y la monadologia de Leibnitz no es una continuació perfeccionada de l'obra den Pitàgoras?

Son punts aquets de llargíssima discussió que no caben en las limitadas proporcions d'aquesta Secció especial, y en lo que, per altre part, tampoch ens creyém am prou coneixemens pera dilucidarlos.

Ens limitarém, donchs, á donar á coneixer uns quants fragments de l'obra mestra den Pitàgoras, prescindint de la crítica nostra sobre l'influencia y relació que pujan haver en las modernas teorías de la metafísica ja citadas.

SIMBOLOGÍA DELS NÚMEROS

CAPÍTOL VIII

«Els números son intellectuals ó científichs.

El número intelectual subsistia abans de totas las cosas en el enteniment diví; ell es la base de l'ordre universal y el nus que las lliga.

El número científich es la causa generatriu de la multiplicidad que procedeix de la unitat y en ella 's resolt.

Es necessari distingir l'unitat de l'art; l'unitat perteneix als números y l'art á las cosas numerables.

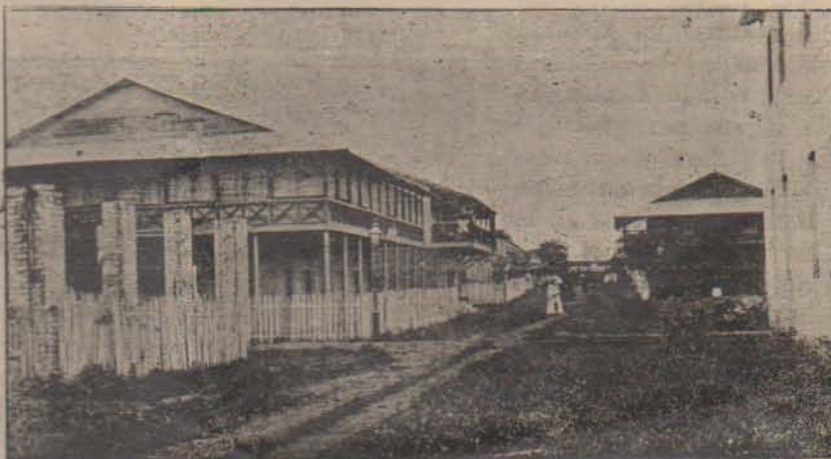
El número científich es parell ó sanás.

Sols el número parell es susceptible de una infinitat de divisions en parts igualment parells; no obstant, el número sanás es més perfecte.

L'unitat es el símbol de l'identitat, de l'igualtat, de l'existencia, de la conservació y de l'harmonia general.

El número binari es el símbol de la diveritat, de la desigualtat, de la divisió, de la separació y de las vicissituds.

PEL MON

Un carrer de Filipinas

Cada número, com l'unitat y el binari te propietats que li donan un caràcter simbólich que li es particular.

La mónada ó l'unitat, es l'últim terme, l'últim estat, el descans de l'estat en son descreixement.

El ternari es el primer senás en el qual se hi resolt la Vritat entre la negació y l'afirmació.

El quaternari es el més perfecte y l'arrel dels demés.

«El número denari conté totas las relaciones numéricas y harmónicas.» (Aquí acaba l'*abaka* ó taula.)

«L'ánima es un número y es mou per sí mateixa.

L'ánima tanca en sí mateixa el número quaternari.»

«En la doctrina pitagórica, el sistema numéricch pretenia resoldre 'l problema de la Cosmogonia.

Aquesta ciencia dels números no tant sols representava cantitats aritméticas, sino també tota magnitud y tota proporció. Per las teorías aquestas tenia d'arribarse al descobriment del *principi de las cosas*, en una paraula: l'explicació de lo absolut.»

Els paragrafs que acabém de transcriure donan una idea del llenguatge simbólich usat per Pitàgoras, en el qual hi trobará (aquell que estiga una mica avesat als treballs intellectuals) una profunditat de pensament que captiva,

PEL MON

Per acabar aquest treball y aclarir un xich més l'obscuritat de certs pas-satjes, copiém á continuació alguns paragrafs dels biografiadors de Pitágoras, els celebrats orientalistes y mestres en las ciencias ocultas Nicolau Flamel y Miguel Nostradamus:

«L' unitat, terme eminent cap á quin punt se dirigeix tota filosofia; ne cessitat imperiosa de l'esperit humá; l' unitat, origen y centre de tot ordre sistemátich, principi de la Vida, poch coneguda en la seva essencia, encare que manifesta en sos efectes; l' unitat, nus sublim á que necessariament s' enllassa la cadena de las causas; fou la acció augusta en la qual convergían totas las ideas de Pitágoras.

La *Diada*, produhida y composta, origen dels contrastos, representa pera 'ls pitagorichs la materia ó 'l principi passiu.

La *Triada*, número misteriós, que tant figura en las tradicions de l' Asia y en la filosofia platónica, imatge del Ser Suprem, reuneix en sí las propietats dels dos primers números.»

En resum, Pitágoras fundá el llenguatge kabalístich (avuy diríam exotèrich) dels números. Ell fou qui primer va establir en las sevas taulas filosóficas dels números (conegudas encare avuy per *taulas pitagóricas*) la relació del pensament y del número amb el gran problema de *lo absolut* en que 's tanca la metafísica superior.

La filosofia de Pitágoras no está al alcans de totas las inteligencias.

PANPHILOS

L' Ona

Vinc de l' altre part del mon.
Vaig voltant, voltant la Terra,
sens que pugui arribá on son
el camí que du á la serra
i el que baixa a lo profon,

(Filipinas) Indígenas trencant cacau

Al mirá lluny de mi aqueixes montanyes
sem revolten les entranyes!

Quin torment,
essent forta, sé impotent
per podé escalá aquets cims
¡les valls torná en abims!
No n' hi ha prou de lo que a sota
tinc esclau! De savia bóta
lo meu cós! Oh! Vui molt més!
Ara aquí: més lluny després!
Vui que 'l món sigui per mi!
Ho vui tot, tot, engolí!
Vui que re 'm privi 'l camí!
Quan la terra hauré lograt
no us penseu que hagi acabat.
Allavors el meu anhel
será 'l cel.

A la nit, quan l' estelada
deixi veure retratada
sa munió de simes lluminoses
en l' escuma nevada
dels castells que jo 'm faig; quan amoroses
vegi que 's tanquen i obren les parpelles
d' aquell aixam d' estrelles,
tan pures, tan hermoses,
com podré contení
les ganes de que 'l cel sigui també per mi?

Vinc de l' altre part del món.
Les fites de lo meu, que se jo on són?
Están molt allunyats els murs que 'm tanquen.
Peró son murs, i els trobo, i m' entrebanquen.
Tresors, vides sens fi tinc amagats;
disposo d' espantoses tempestats;
faig i desfaig; la força es ma raó!...
Mes ¡ai!, no 'n tinc prou, no!

E. GUANYABÉNS.

Las cinch diadas del amor

I

EN 1137

Tots dosets se passejaven
per la voreta del mar,
lleansant amor de sos ulls,
de sos cors amor brollant.

Ell deya:—Senyora mia,
¡si ab mi se volgués casar!
Só rey: ne tinch en ma cort
comtes y barons capdals,
cent castells en la montanya,
en la plana cinch ciutats,
y com nuyl que en lo mon sia
es mon reyalme payral.

La corona que jo porto
no me l' han donada pas,
que lluytant me l' he guanyada
ab sarrahins malhaurats,
pich á pich per las montanyas,
y pam á pam per lo pla.—

Y ella deya:—«Món senyor,
¡bé 'n fa de temps que jo 'us am'!
Lo corona que jo porto
es la garlanda comtal.

No hi há corona de rey
que valga lo que ella val.
De tots los reys que coneix,
y si 'n coneix Déu ho sab,
més de dos y més de quatre
me l' han volguda robar,
y encara ploran que ploran,
y ploran que plorarán.

—Déu vos dó, senyora mia,
mólts segles per ben amar!

—Y á vos també, món senyor,
pera guardarme lealtat.—

*¡Cóm rumbeja lo ram á la fulla
cóm rumbeja á la fulla lo ram!*

II

EN 1150

Lo jorn de las esposallas
ja prompte n' es arribat.

¡Qué n' era de bonica,
y ell... qué n' era de galán!
Se n' entraren temple adins,
ell armat de punta en blanch
vestida ella de drap d' or
ab rojas barras llistat.

¡Si 'n feren llavors de festas,
si n' hi hagué llavors de balls,
en las serras, y en las planas,
en las valls, y en las ciutats!

Ab Na Catalunya bella
En Aragó s' ha casat.

Y 'l moro de estemordirse!
Y 'l francés de tremolar!
Y Castella que á la guayta
bé se 'ls estava mirant;

—Sent tu comtesa y jo reyna,
¡ab tu s' ha volgut casar!

¡Mala fi fassas, comtesa,
que tu me la pagarás!—

Y al surtir del temple ell deya,
tot mirantse en lo mirall
dels ulls de sa bella esposa;

—Amor com lo méu no n' hi há.

Los colors de tón vestit
los de món blasó serán;
dels colors de tón vestit
jo 'n faré un penó reyal!—

*¡Cóm rumbeja lo ram á la fulla,
cóm rumbeja la fulla lo ram!*

III

EN 1400

Y que bé que se 'ls mirava
tota la gent á són pas!...

Ella la dama més bella,

ell lo més ardit galán;

ella la noble comtesa,

ell lo cavaller més brau!

Quant del cel de són amor

sota 'l dosser estrellat,

en la mar se bressolavan

adormidets entre 'ls cants

de las onas brumerosas

que 'ls gronxavan tot passant,

¡si n' hi havia allí de barcos,

que gens no 's veyia la mar!...

¡Si n' hi havia allí de barcos

per formar la escolta real!

Y quan del sol de sa gloria

il·luminats per los raigs.

s' atansava á la lluyta

cavallers en llurs cavalls,

¡si n' havia alors de reys

y de pobles tremolant!...

Si n' hi havia alors de reys

per formar sa escolta real!

Y sempre ella deya:—Senyora,

amor com lo méu no n' hi há,

que jo 'us amaré, comtesa,

per tota una eternitat!

*¡Cóm rumbeja lo ram á la fulla,
cóm rumbeja la fulla á lo ram!*

IV

EN 1500

—Massa m'han dit, món senyor,

que hi há una dama reyal

que ab sos ardots vos encisa

y ab sos simbells vos atrau,

y que li feu la passada

mólt sovint, y mólt galán,

perque n' es guapa y hermosa

y en són escut te pintats

dos torres ó dos castells,

y dos lleons ó dos drachs.

¿Cal dirvos, donchs, món senyor,

que no es bé que assó fassáu,

fentne faula de las gents

á vostra muller legal?

¿Cal dirvos, donchs, món senyor,

que jo no 'us vingui á buscar,

y que vos me requestareu

per amarvos, de bon grat?

¿Cal dirvos que sols per mi

teníu tressors y vassalls,

y realmes ultramarins,

y lo ceptre de la mar,

y vostre penó y lo méu

es ahont vulla respectat

com lo penó de més gloria

per moros y per cristians?

Y ell responia, en sos brassos

á sa esposa amanyagant;

—No ho cregáu, senyora mia,

pus assó no es veritat,

queen tots temps m'han volgut moure

falsos amichs, per món dany.

Jo no l' amo á Na Castella,

ni la puch jamay amar,

perque sols el vostre amor

hostatge món pit ha dat.—

*¡Cóm rumbeja lo ram á la fulla,
cóm rumbeja la fulla á lo ram!*

V

DESPRÉS DEL 1714

Trista n' está la comtesa,

trista la comtesa reyal,

y en mitj de sa llatzeria

aixís exhala sos plants.

—¿Per qué una sobrevinguda

en són cor ha de imperar

més que la esposa á qui en l' ora

devant Déu, ha dat sa má?

¿Y per qué avuy una extranya,

á món marit enganyant,

y en sos brassos adormintlo,

ma casa ha de governar?

¿De quán ensá concubinas

en llars de mos passats,

herevas d' amors impudichs,

han de venirse á fartar?

¡Aixís, quàn caygué en sos brassos,

viuda ja deastedat,

en lloch ell de darli amor

l' hagués pogut ofegar,

que l' amor que avuy li dóna

es un furt que á mi me fá,

y es la semensa de furts

cullita de malvestats!—

Y mentres així 's planyia

la pobre comtesa reyal,

l' altra, la sobrevinguda,

la dels castells y dels drachs,

deya al rey, entre sos brassos

tot tenintlo empresonat:
 —Deixàula, senyor, que plora,
 que ella al fi se cansará,
 y de no, jo tinch mordassas
 ab que la faré callar.
 Folla estich per vos d' amor.
 ¡Si 'us am', món senyor, si 'us am'!
 Venfu, venfu en mos brassos
 vostre front á reposar!—
 Y tant al rey estrenyía
 entre sos brassos aymants,
 que, més que ab un llas, semblava
 estrenyerlo ab un dogal.
*¡Cóm rumbeja lo ran á la fulla,
 cóm rumbeja la fulla á lo ran!*

VICTOR BALAGUER.

NOCTURN

(y no de CHOPIN)

I

—Le digo asté que ezo no es tener sere-
 niá, ni concupiciensia, ni lo que jase farta
 ¡y tres más nueve!...

—Donchs jo li digo que no m'antiendo
 da romanses y ca ersetéra... ¡Soy el sare-
 no!... Soy autoridad.

—¡Uzté zerenó!... Aquí ze va á ve eso,
 guapetón... ¿La prueba?

—¿La proba?... Miri: aquí ni ha una de
 Proba... Yo hi passo la nit xarricant, se pot
 dir: ja ve ostet si vole mas proba... encara.

—¡Uju juy!... ¿Tié uste tre peseta, com-
 parito!...

—No; hico ca la que tania ma l'hay gas-
 tat com un guasdiasibil.

—¡Pa chasco!... ¿Y uzté ze roza con los
 oivile, hijo l'arma!...

—No seya ustet nyébit, hombra! Un guar-
 diasibil quiere dasir un tajo de bacallá ama-
 nido amb una llesca de pan.

—¡Ah! Ya desía yo... Pero, que siempre
 han de estar pensando uztés los zerenízimos
 zeñore zerenó en eza cozas de la bucólica...

—¡Sí, mátati!... ¿Ca no ve que tenim tan-
 tas horas vagativas ca uno s'aborrese! Por-
 que, ara berbi garasia y «las dootse y cuar-
 to!...» que canto al cabo de quince manutos,
 ja lo ve vusté mateix si n'hi caban de talls
 de bacallá y secas cuan lomillo y alioli am
 caracoles á la patarrallada... ersetera ersete-
 ra... todo remojat cuan xarrichs bien llars
 de mistela ó si no cuatro traguitos del de
 vint y cinch... Després hi cargolén aquell
 cigarret y ¡ansial!... Vos ve tot just per can-
 tar: ¡Las dootse... y meédia!... ¡Nubladaado!...

¡Y apa! ¡axugat els morros y tornemhi, que
 no ha sido rés!...

II

—¡Serafinita!... ¡Serafi!...

—¿Ca no quiere callar... sañor media Sa-
 rilla?...

—¡Eh!... ¿Que si quiero callar!...

—Sí, hombra... Que ja 'm tiene empitat
 con tanto d' haser l'óliva... Y ¡chút... y
 chút!... ¡Vamos: qu'es un olla aixó; ja li
 tinch ditxo y no 'n retiro ni una malla!...

—Pero ¿y el amor, señor de sereno?...

—El amor... el amor... A mí que m'es-
 plica?... Si 'm descuido 'm prende l'ofisi
 vostè... ¡Carayna... hombra!... Hase media
 hora de ralotja que estén aquí tirantlashi de
 valent y que si se lo curo por mi salut y...
 ¡vaya... aiga calenta!... Y se quiere mani-
 fastar aquí que á la nit no piula ningú más
 que nosotros... ¡y llestos!...

—¡Jesús! Y qué genio!... Pues bien que
 dormía usted cuando he llegado... Que si no
 es por el beso aquel apasionadísimo que me
 echó la Serafinita, no despertaba usted...

—¡Bé... bé!... Ab aixó de la son no se
 entrometi, coven, que cadascual es cadascú.
 y me paresa que yo no ma meto con usted...

—¡Ahí va un puro!...

—Gracias, hambre ¡y mandar!

III

—¡¡Aaatchi!!

—¡Jasús!...

—¡Gracias, sereno!... Y sobre todo, mu-
 chas, muchísimas gracias por su diligencia...
 Estoy llamándole hace la mar de tiempo.

—¡Oh!... No'n fassi cas... Yo ma figuraba
 que llamaba al vigilante; porque como casi-
 be sempre que cridan es éll el primer que
 corra, jo que hi pensado «¡qué 'n treurás
 també d'encaparrarti!... ¡La una y cuarto!...
 ¡Lloriend!...

Ara entra á La Pansa.

—¡Hola, noy!... Pósamén cinch de la dol-
 sa... Ja veurás; hi seurém, que ya 'm con-
 vé... A veure si passa aquest aigat. ¡Bé!
 Quan estiguis... No vagis depressa per mí.
 Ja tinch las feynas fetas... No tinch de can-
 tar fins d'aquí un quart... ¡Ah... ja... já!...
 Bravo... Té; cobra... Mira, mira quin cali-
 quenyo... D'aquets no 'n fumas gayres, tú
 ¿oy? Apa!... Veig que ja passa... Agafém
 el farol y 'l xusso y arriba!... ¡Las catorse...
 y tres cuartos!...

X. FLORENTÍN

El primer estreno

(Impresions d'un autor dramàtic.)

Al trempat amic MAGÍ MAGÍ.

I

— Ja casi està: no més hi falta l'últim bocadillo... L'última ratlla... L'última paraula... Teló... Vet aquí com jo mateix m'he defensat els xixanta rals del copista... Vint per acte... Ja està... ¡Ah! ja, ja! Are lo que convé es que me l'acceptin... ¡Y no me l'han d'acceptar!... Si solament el títol es capàs d'omplir el teatro... L'amor contrariat... ¡De primera! May s'ha escrit res millor!... ¡Si me l'estrenan!... ¡Si me l'estrenan! Farém uns resopóns amb en Cinto y la... ¡Ay! ¡ay! ¡ay!...

II

— ¡Magnífich!... M'ha costat ferlo posar en escena pro al fi ho he lograt. Vaig encaixar un billetot de cinch duros á cada acte... ¡poca cosa! la mesada sencera. Y l'empresari va dirme que 'l drama es bó... y de molta substancia!... ¡Ja ho savia!

L'obra ja está ensejada: las escenas sentimentals del tercer acte donarán el cop. En Ribas y la Prats hi están deliciosos; son dos artistas d'empenta.

La representació está fixada pel día dos de Febrer... la Candelaria... He sentit que algún cómic ha dit que era 'l día més apropiat pera butar... Tots els demés han rigut. Jo no l'he entés. Estich nerviós, frenétich...

III

— L'amor contrariat ja s'heu am lletres de color per las cantonadas.

L'empresa s'ha lluhit amb els cartells. Jo 'ls vaig pagar... van á compte de la mesada.

Son las nou... El teló está apunt d'aixecarse... Deixeu-me mirarli 'l forat... ¡Mare de Deu, quina gentada! ¡Y tota aquesta familia es capàs de xiular!... ¡Ahont m'he posat, Ramonet?... Aixó mirat de las butacas em sembla que no fa tan mal efecte...

— ¡Fora de l'escena!

— ...Ah!... Aquesterit em reanima! .. Pit y fora. Aixó na més passa un cop á la vida.

Ja 'l portaré jo 'l traspunte... ¡Vol dir que 'ls faria sortir avans d'hora?... Donchs deixemho correr... Si senyora, si... Está de primera... aquet vestit encaixa completament amb el modo de sentir de la protagonista...

¡Home!... Un capitá de caballería amb espardeñas!... No hi fa res que sigui un compar-sa y no enrahoi... ¡No té sabatas?... Tingui posis las mevas.

— ¡Fora tothom!...

— ¡Y are?... perquè l'ha fet aquest ¡ah! tan prolongat el públich?...

IV

— L'obra, al cap-de-vall s'ha acaba... ¡Gracias á Deu!... ¡Quin éxit!... Gracias, gracias. Els hi repeteixo las gracias!... ¡Ola, Cinto!... ¿Qué t sembla aquest éxit?... ni 'l de la teva última obra!... ¿Qué dius?... ¡No!... allunyals!... ¡Son redactors de La Luz?... y de El beso?... y de El Tonto?... ¡que sen vagin!... Buscan café y puro .. ¡y no 'm queda una peseta!...

PEP MAS. P.

Els precs d' una mare

— Mare del cor, no m digueu res!
Ja sé que he ofés
Nostre Senyó.
Perdó, perdó!
Deixeu-me estar
que'l meu fillet vui breçolar.

El meu amant m'ha abandonat
per qué és casat...
i en bona fé jo no ho sabia.
Mare del cor, deixeu-me estar
que'l meu fillet me vui criar:
ell és mon goig i ma alegria.
Perdó, perdó!
Tingueu pietat perquè sóc mare!
Mon trist fillet no tindrà pare!
Mon trist filló!

Mon cor amant, d'amor vençut,
s, ha enlluernat i m'ha perdut
cercant pel món l'amic fidel...
I sort del fill, que ell no s'ha endut,
que m'endolceix l'amarga fel
amb afalacs dolços com mel.
Mare del cor: tingueu pietat.
Si'l meu amant era casat,
en bona fé jo no ho sabia.
Son dolç parlar
me va encisar...
La seva veu m'amorosia;
La seva veu me va temptar,
Deu-me l'infant, per compassió!
No me'l prengueu que li sóc mare!
Jo sé de cor una cançó
que'l pujará mes ben minyo
que'l seu mal pare,
Jo'l vui, jo'l vui, jo'l vui am mí,

que val més ell que semblà honrada.
 Si'l fals amor m' ha fet florí,
 ¿per què la flor no haig de lluí
 vivint aixís enamorada?
 Perdó, perdó,
 pel meu filló!—

IGNASI IGLESIAS.

... Teatros ...

El *Principal* devia obrir sas portas el dijous últim, am la companyia còmic-dramàtica de Carme Cobena. L'obra anunciada pera l'inauguració era la celebrada comèdia *Dona*. La aplaudida actriu donarà no més quinze representacions en nostra ciutat.

Dos plens a vessar tingué 'l *Romea* dilluns y dimars últims.

El primer fou amb motiu del benefici del genial actor Iscle Soler, que sigué aplaudit en *La Rondalla del Infern*, d' en Pitarra y *Lo mest-e de minyons* d' en Feliu y Codina.

Y el segon, pera celebrarhi la anunciada funció en honor de Don Emili Vilanova.

Se representaren els saynetes del propi autor, anomenats: *A casa l' Arcalde*, *L' ase del Hortolà*, *Qui... compra maduixas!*... (que aquella nit arribà a la 200 representació) y *Las bodas d' en Cirilo*.

Per ahir nit s' aplassà l' estreno de *Gent de vidre*, d' en Rovira y Serra. La vinent setmana ens en ocuparem.

Està pròxima a estrenarse una comèdia en un acte d' I. Vilaplana, que dú per títol: *Tòquila, que seré'm cunyats*.

El *Lirich-Català*, continúa estrenant obras y vegentse concorregudíssim. Com tot es nou, y lo nou va en altra secció, aquí no tenim més remey que no ocupárnos.

Pel dijous, com en nostre número anterior diguerem, s' anunciava al *Novetats* l' estreno de *La gent del ordre*. La setmana vinent els n' hi farém tres quartos.

L' *Eldorado* reproduí 'l dimecres passat el popular arreglo de 'n Pina y Dominguez, *El hisar*.

En Pinedo hi fa las delicias del públich, sadollant de vis còmica el paper de «Parrondo» que tanta anomenada li va donar anys enrera.

BACH.

.... Novas

Lo Mtre. D Ricard Gimenez ha sigut contractat per la societat «Cervantes» per encarregar-se de la direcció de la nutrida orquesta dels anunciats balls particulars de màscara, que aquella entitat donarà enguany en el Teatre Novetats, las nits dels días 1 y 9 de Febrer vinent, a benefici de la Casa de Lactancia y Cuna. L' expresat mestre ha compost expressament per aquells balls, algunas pessas musicals; y segons tenim entés, per la demanadissa que ya de palcos y títuls d' abono, per els mentats balls, serán lluhidíssims.

Cassino Pujadas.—El programa de la funció que tindrà lloch demà diumenge 27 a la nit es com segueix: «Con permiso del marido», «El gorro frigio» y «La marcha de Cádiz», tres sarsueletas del género *menut* que serán desempenyadas entre altres, per las Srtas. Sanz y Casiellas y Sra. Castillo y per els de l' element mascle Srs. Bartrina, Ravés y Sanchez, que, dit siga de pasada celebrém per lo que respecta als dos últims, que 'ns tornin a donar ocasió de veurels a las *taulas* del Cassino. Fent referencia a certa resenya publicada números enrera, per l' interpretació equivocada que per alguns va donárseli devém fer constar, per satisfacció de tothom que, com es de suposar no estava en nostre ánim ferir la susceptibilitat de ningú y molt menys dels que figuravan a la junta, y ab els quals en particular ens uneix perfecta y sincera amistat.

Centre de Foment de la Esquerra del Ensanche.—«Lo Senyor Secretari» alcanzá un gran éxit lo diumenge passat a la nit, obtinguent un desempenyo inmillorable per part de las Sras. Puig y Forcada y 'ls Srs. Tuduri (L.) Prats, Caballer, Ribé, Barberán, López, Guardiola, Freixa y Fernando.

'S prepara lo drama «La Resclosa».

Circulo familiar Cortense.—Las Cortas.—Lo diumenge passat, lo cuadro còmic-dramàtic, que 'l forman els Srs. Pibernat, Barberán, Canellas y Sanjuan, posá en escena la aplaudit juguet «Per punt» y la comèdia castellana «¡Sálvese el que pueda!» en quina execució 's' hi lluiren la senyoreta Lago y 'ls Srs. Pibernat, Canellas, Barberán y Sanjuan.

Centre Provincial de Lleyda.—Representant las obras «L' adroguer del cantó», «Los tres toms» y «Cosas del Oncle», sigueren molt aplaudits 'ls senyors Monclús, Jané, Galiana, Leplat, Mas, Pluvins, Bonet, Delfau y Pardo.

La Srta. Joaquina un poch fluixeta.

La Alambra Catalana.—La última festa posaren en escena «Lo mas perdut» quina alcanzá bona interpretació per tots quans el desempenyaren sobresurtint entre 'ls aficionats 'ls joves Vicens, Orumí y Nogués.

Societat Manon—Lo día 20 a la nit s' hi posá en escena «Lo joch dels disbarats».

Lo desemenyo bastant ajustat distinguinshi las Srtas. Martí y Romeu y 'ls Srs. Ventura, Reixach y Plá.

Banya Graciense.—Amb un plé á vesar va tenir lloch en aqueixa acreditada societat la representació de «La Mancha de Sangre», desemenyat am molt esmero pels Srs. Mariages, Sevè, Cervejillo y Srta. Arasa de quina am sineritat devem dir que pot arribar á molt si segueix pe 'l camí que porta empiés.

Societat La Camelia.—El diumenge s'hi representá «La Resclosa» quin desemenyo estigué á carrech de las Srtas. Tresols y Trujillo y 'ls senyors Sampere, Saurina, Poch y altres quals noms no recordém.

Lope de Vega.—Amb el drama «Lo mas peidat» va celebrarse un benefici á favor del jove Jordá, tultit fa tres anys.

L'obra fou desemenyada per los Srs. Ruga, Nebot, Curet, Cortes, Campolans y Camilo, quins hi reculliren molts aplausos.

Per fi de festa 's representá las «Carolinas» per la Srta. Arasa y 'ls Srs. Curet, Vilanova y Estefa.

Niu Guerrer.—«La Suripanta» va representarse lo diumenge á la nit per las Srtas. germanas Prats, y las Sras. Guerra y Segura y 'ls Srs. Camaó, Vilaplana, Nolla, Amorós, Carreras, Durán, Esteve, Brugulat y Tusquellas.

Per demá hi haurá ball de disfrescas amb orquesta.

Centre Republicá de la Dreta del Ensanche.—El benefici del Sr. Biosca no cal dir que va veurers concoregudíssim donadas las generals simpatías ab que conta tan distingit director escenich.

Rebi l' enhorabona.

Jokey Club.—Lluit de debó fou lo benefici de la Srta. Cubas, que 's verificá lo passat diumenge am las obras «Robo en despoblado», «El Arcediano de S. Gil» y «A sants y á minyons».

La beneficiada fou obsequiada ab valiosos regalos.

Societat Coral Euterpe.—El día 13 á la nit va representarse lo drama en tres actes titolat: «La mancha de sangre» que fou desemenyat per la Srta. Ferrer, y 'ls Srs. Crespo, Sedó, Masana, Sanjuan, Vinyallonga, Manau (F.) y Pera.

Els Srs. Sedó y Masana varen estar molt acerats.

Lo Látigo d' Or.—El primer ball de distresas de la serie que 's donarán en aquesta Societat durant lo present Carnaval en els días 19 y 26 de janer y 1, 9 y 16 de febrer amenisats per la banda de la Casa Provincial de Caritat, va veurers molt concoregut de parellas, en las disfressas varen cri-

dar l'atenció del jurat pels trajos que portavan las Srtas. Juanita Reverté, Pepita Torrents y Lola Buendía.

Centre Provincial Leridano.—Tal com anunciarem en nostre passat número se representaren las sarsuelas «Una vieja» y «Dorm» en quina execució tan sols 's pot mencionar al Sr. Soler y á la Srta. Gonzalez que foren 'ls únichs que feren algo que valgués la pena.

Servey de fora

Sabadell.—Teatre Euterpe, día 20, las sarsuelas «El tambor de granaderos», «La Revoltosa», «Los Monigotes» y el coro de criadas y agutzils de «El señor Corregidor»; varen representarse per la companyia que actúa en dit teatre: l'endemá, diluns, va representarse, á benefici de la «Asociació d'empleats y obrers dels ferrocarrils d'Espanya», «Las Campanadas». «El novio de Doña Inés», «La noche antes», «El barquillero» y ademés la agrupació coral «Llibertat» va cantar algunas pessas del seu repertori.

La Juventut catalanista del «Centre Catalá» va celebrar á las quatre de la tarde una sessió literaria musical ab la cooperació de la «Agrupació catalanista de Tarrasa» per part del coro: y á las vuit y mitja del mateix día, y per última volta, la «Asociació de Catòlichs» varen cantar «Los Pastorcillos en Belén», ab tot l'aparat y moli-ganga adecuada.

Badalona.—El dijous á la tarde va haverhi funció en els teatres «Zorrilla» y «Espanya» ab motiu d'esser la festa dels carreters: y en la tarde del diumenge prop-passat varen posarse en escena en el primer de dits teatres «Los Galeotes» dels germans Quintero, posada en escena per lo senyor Labastida, senyoretas Planas y Molgosa, senyoras Castillo, Santos Morera, González, Vallés, y 'ls senyors Nieto, Ferrer, Molgosa, Fernández, Altés, Ribas, Riu, y Alvarez.

La comedia «Els tres toms», fou lo fi de festa posat en escena per lo primer actor cómich senyor Molgosa y principals parts de la companyia.

Martorell.—Societat coral «La Fraternitat». Ab un ple fins á vesar, la orquesta Planas doná un concert á n'aquesta societat, distingintse especialment el senyor Abdón Martí ab una pessa concertan de clarinet, y 'ls germans Munner ab una de violins.

«Gloria á Espanya» siguié la pessa que ab molt acert cantá 'l coro.

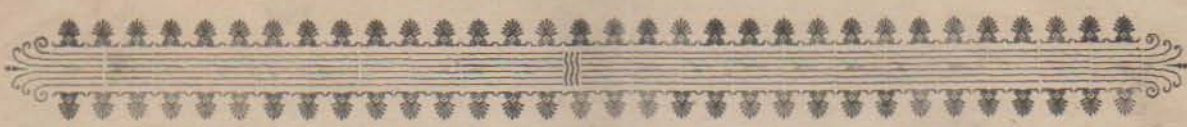
El día de Sant Antoni, la societat de carreters doná un lluhit ball en aquesta societat, essent la sala artísticament adornada per l' embeladó senyor Falés, de Molins de Rey, y el programa estigué á carrech de la antes dita orquesta Planas, de aquesta vila.

BARCELONA.—Imp. P. Tolf, Valencia 131

Director propietari: **F. Dalmases Gil** — Redacció y Administració: Ronda de Sant Pere, 19 y 21, 1.º 2.º

Suscripció: 2 pessetas trimestre. — Fora de Barcelona: 2'50

Res R/159

IMPORTANTÍSSIM

En nostre Suplement, que va obtenint, cada jorn^o éxit mes falaguer, comensarém la setmana pròxima la publicació del popularíssim drama

LO MAS PERDUT

Com fins ara, sortirà un quadern setmanal al preu de

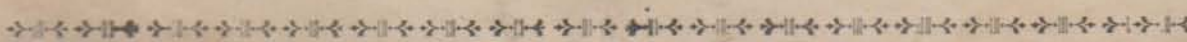
15 CÉNTIMS

Lo dijous pròxim sortirà lo quart quadern de la obra de gran éxit

LO MAS PERDUT

que 's publicarà en sis quaderns.

Als venedors y corresponsals se 'ls hi farà el corresponent descuento.

BIBLIOTECA DE ORO LA MAS BARATA DEL MUNDO

→ á 35 céntimos tomo →

Obras publicadas

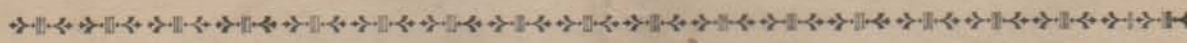
- 1.º LOS BANDIDOS DE ITALIA, por ALEJANDRO DUMAS.
- 2.º LA VIUDA DE SOLOGNE, por PONSON DU TERRAIL.
- 3.º AVENTURAS MISTERIOSAS, por PABLO FEVAL.
- 4.º LA LUCHA POR LA VIDA, por CARLOS DIKENS.

En Prensa

UNA HISTORIA TERRIBLE, por ALFONSO KARR.

Cada tomo de 160 á 250 páginas va encuadernado con una magnífica cubierta tirada en colores.

ADMINISTRACIÓN: RONDA DE SAN PEDRO, 19 y 21. — BARCELONA

L'HOME DE LAS DONAS

Entremés en vers original de

— ➤ AGUSTÍ CAUSADIAS ➤ —

Preu: DOS Rals

Se ven en aquesta Administració.

